

Z. NÉMETH ISTVÁN

Kiegészés

Apám teljesen megőrült. Egész nap a számítógép előtt ül és képregényeket tölt le az internetről. Nem is értem. Nem is érti. Jó, az egyszerűbb angol szövegekből talán valamennyit, de a franciával már nem boldogul. Ott állok mögötte, nézem, ahogy guvadt szemekkel bámulja a képernyőt, ropogtatom a nápolyit és az ízleteimet.

- Ez az André Chéret még nincs meg nekem – kezdi boldogan.
- Ki se tudod ejteni a nevét – mondom.
- Mit számít az – vonja meg a vállát. – Csak én hallom, engem meg nem izgat.
- Inkább írhatnád a novelláidat.
- Minek? Kinek? Nem közlik, nem adják ki, nem olvassák.

Hasonló párbeszéd párszor már elhangzott közöttünk. Apám ugyanis író, aki bevallása szerint úgy kiégett, mint tavaly a kisgedőcei tűzoltószertár.

- Miről írhatnék? – kérdi, most van két szabad perce, amíg letölti a képregényt.
- A nagy szlovákiai magyar valóságról – mondom türelmetlenül. – Válságról.

Mit tudom én.

– Arról írjanak mások – dörmögi. – No, le is jött a kicsike. Azt tudtad, hogy a mester nemrég elköltözött az örök komikszmezőkre?

Nem tudtam. Ülök az éjjeliszekrény tetején, mert szék az nincs a szobájában, ő is az ágya szélén görnyedve halássza le a színes kis rajzokat, nézegetem a könyvek gerincét. Ilyenkor beáll a csend, három hatalmas könyvszekrény vesz körül, van mit bámulnom unalmamban. Végigfuttatom a pillantásom a szépirodalmi műveken, és ha érdekesebb címre bukkanok, elhúzom az üveget. Az hangosat csikordul, apám összerezzen.

- Olvass – mondja –, olvass nyugodtan. Egyszer majd úgyis te öröklöd őket.
- Mindig ezt mondja, már megszoktam, nem zavar.
- Azt tudtad, hogy megrajzolta Gavroche történetét is?

Nem tudtam, és nem is érdekel. Egy verskötetbe mélyedek épp, de fel sem fogom, mi ír a költő, mert a gondolataim apám körül csaponganak. Ki kellene mozditani valahogy ebből az apátiából, ebből az önsajnálattól.

- Az a nyolc novella, amit még tavasszal írtál, az...
- Igen?
- Szerintem jók voltak.
- Hm.

Visszateszem a kötetet a helyére, még egy darabig nézem, ahogy lelkesen pörgeti az általa szebbnél szebbnek titulált rajzokat a képernyőn, aztán kifarolok a szobából. Már megint nem reggelizett, rögtön a netre vetette magát, és keres, letölt, olvas, ha megtelt a memória, csatlakoztatja a külső merevlemezt, csak úgy préseli bele a művészetet. Csinálok neki két szendvicset, kávéfőzőt, hálásan hümmög. Rossz bőrben van, ez nem is az én életvidám apám, aki még egy éve volt, úgy érzem, segíteni kéne rajta.

– Találj egy jó sztorit, az majd feldob, meglátod – próbálkozom ügyetlenül. – Kezdd el a szöveget, élvezd, ahogy a kezdeti toporgás után megtelik étellel, rohan veled a végkifejlet felé, magával rángatva a történet kacskaringós utcáin keresztül. Például egy képregénygrafikus véletlenül olyasmit rajzol meg egy fénykép alapján, amit nem kellene, és az roppantul felbosszantja a drogbárót, aki...

Apám lassan hátrafordul.

– Neked kéne írnod, nem nekem.

Fogom a kávéscsészét, visszaülök az éjjeliszekrényre. Jobb, hogy itt a szobájában tunyul, és nem a kocszában sörözik. Még csak rá sem gyújt, zavarná a füst a műélvezetben. De én látom, hogy szenved, és még csak nem is vesz róla tudomást.

– Én nem vagyok író, de szívesen mesélek neked egy jó történetet... Megírod? – próbálkozom, de átlát a szitán.

– Máris mondhatod.

Nyelek egy nagyot.

– Mi lesz? Halljam!

Szerencsére ekkor rákezd a telefon, hogy *I'm taking a ride with my best friend*. Apám csak pörgeti a képregényt. Minek tölti le, ha el sem olvassa rendesen? Pót-cselekvés.

– Vedd fel!

– Vedd fel te!

– Téged hívnak!

– Kapd csak fel, hátha valami jó kis sztori ígérkezik. Te átéled, alig múltál húsz, rád fér a tapasztalás, elmondod nekem, én megírom, és úgy nyakon csap minket a világsiker, hogy elmehetünk valahova kirándulni. Valami komolyabb helyre. Még sosem láttam a tengert.

– Ingrid az.

Hátranyúl, kiveszi a kezemből Ingridet, hosszú csönd következik, majd ismét nálam a telefon.

– Itt a lehetőség. Vacakol a számítógépe, menj, javítsd meg. Egy oknyomozó riporton dolgozik a drága, rendkívül bizalmas anyagról van szó, ezért nem profi szerelőhöz fordult. Bennünk megbízik.

– Valami kis benzinpénz?

– Még a múltkorival is tartozol.

– De most a te ismerősödről van szó. Ráadásul én nem vagyok szakember. És ha már elindulok, benézek Józsihoz is, mert meggyűlt a baja a honlapjával.

– Jól van, vegyél el egy húszast.

Harmincat húzok ki a tárcájából, biztos, ami biztos, és már hasítok is a családi csotrogánnyal. Elered az eső, az ablaktörő bemondja az unalmasat, így látok is, meg nem is. Szerencsére gyér a forgalom, én pedig imádok lassan vezetni.

Ingridke negyvenöt éves elvált nő. Csinos, de nem az esetem. Láthatóan éppen indul valahová. Egy kulcsot nyom a kezembe.

– Ott van hátul a gép, köszönöm, fiatalember. Ha nem jönnék meg addig, zárja be az ajtót maga után, az édesapja majd visszajuttatja nekem a kulcsot.

Az ajtóból még visszaszól.

– Készítettem szendvicset, ha elhúzódná a munka.

És elviharzik. A levegőben parfümillat. A konyhában meg egy rakás szendvics. Nagyot kordul a gyomrom. Az ilyesmit frissen kell elfogyasztani. A reszelt sajt idővel megkeményedik, a szalámi megbarnul, a paradicsom kiszárad. Kezembe veszem a tálát, és mivel a szék itt is kiment a divatból, a pult mögött ülök le a földre, hátamat a radiátornak támasztom, jóízűen nekiesek a gazdagon megrakott kenyereknek. A munka megvár. Nem hiszem, hogy Ingridke laptopjának komolyabb baja lenne, és túl sokáig tartana a helyreállítás.

Éppen a negyedik szendvics eltüntetésén munkálkodom, amikor váratlan dolog történik. Hangosan megnyikordul az erkélyajtó, egy váza a földre esik, a hirtelen támadt huzattól becsapódik az ablak. Óvatosan kilesek a konyhapult mögül. Az előszoba nagy falitükrében jól látom, ahogy egy nagy darab, kopasz fejű betolakodó leül Ingridke laptopja elé, sietősen felnyitja, majd megpróbálja életre kelteni. Talán egy konkurens szerelő, akinek az a mániája, hogy az erkélyen keresztül érkezik? Nos, aligha.

A tényért óvatosan a földre helyezem, a fülemben dörömböl a vér. Ki ez és mit akar itt?

Az első pillantásra felmérem az erőviszonyokat, és eldöntöm, hogy nem vonom felelősségre tettéért. Sajnos idősebb és főleg erősebb nálam.

Összerezzenek az óriási csattanásra. Aztán még egy és még egy. Nem tudta megnyitni a gépet, hát megnyitotta máshogy. Látom, hogy kiráncigálja a fiókokat, kéziratok susognak, valamit bosszúsan dörög. Ismét megnyikordul az erkélyajtó, aztán csend lesz. Fél percnak kell eltelnie ahhoz, hogy egyáltalán fel merjek állni. De fölösleges az óvatosság. Az illető ahogy jött, úgy távozott.

Egy ugrással a nappaliban termek, és megállapítom, hogy Ingridke laptopját már nem fogom megjavítani. Attól a három ütéstől, amit a besurranó látogató jobb híján a keze ügyébe akadt vázával mért rá, alig maradt belőle valami. Átgázolok a szerteszórt kéziratokon, kilépek az erkélyre, hogy legalább azt lássam, milyen irányba menekül. Ám a férfi nem fut sehová. A ház előtti bozótosban fek-

szik az oldalán, hol a keze, hol a lába rándul. Kopasz fején táncot jár a napfény. Elügyetlenkedte a dolgot.

Kevesen járnak az utcán, aki látta az esetet, elfordul, igyekszik minél távolabb kerülni a szenvedőtől. A férfi nem kiabál segítségért. De életben van a piszok.

Senki nincs, aki értesítené a mentőket. És azt hiszem, a rendőrségnek is tudnia kéne erről a pár méteres zuhanásról. Előkapom a telefont a farzsebemből, ám a férfi felnéz, észreveszi, mire készülök.

– Ne! – kiáltja kétségbeesetten. – Ne!

– Dehogyan! – gondolom magamban, de aztán eszembe jut apám, meg az, hogy ez még csak félkész sztori, vajon hogyan fejezné be, ha tálcán kínálnám neki... Amennyire ki van égve, csak fogná a fejét, tépkedné a szakállát, elszívna egy csomó cigarettát, meginna egy raklap pálinkát, aztán ismét elmerülne a képregények kényelmes, csábító világában.

Vajon az élet mennyire megbízható szerző? Sablonokban gondolkodik, vagy néha a lovak közé dobja a gyeplőt? Egy novella hőse lettem, ha most kifarolok...

– Ne! – kiáltja odalent a férfi, aztán visszahajtja a fejét a fücsomóra, mintha csak délutáni szunyókálásra készülne.

Gyorsan belépek a nappaliba, összekapokodom a szanaszét szórt kéziratokat, az egyik kihúzott fiókba tuszkolom őket, az összes többit is türelmesen visszatologatom. Az Ingridkétől kapott kulccsal kinyitom az ajtót, bezárom magam után, és már szaladok is le a lépcsőn.

Amikor a kopasz mellé érek, elkapja a nadrágszáramat. Van benne erő.

– Ne hívja a rendőröket! Vigyen el! Segítsen! Nem leszek hálátlan.

Közben néhány járókelő megállt a közelünkben, puszognak, minket bámulnak. Egy kisgyerek sírva fakad, az édesanyja alig bírja elrángatni.

– Apuka, megmondtam, hogy ne igyon annyit! – mondom jó hangosan a besurruló géprongálónak, hogy a távolabb állók is tisztán hallják. – A maga korában! Ezzel a vérnyomással!

Közben megpróbálom talpra állítani, itt-ott nevetés hangzik fel, a bámésködők legyintenek és továbbállnak. Ingridke hivatlan vendége összeszorítja a fogát, ömlik róla a verejték. Kapaszkodik belém, mintha az élete múlna rajta. Nagy nehezen vergődünk csak el a kocsinhoz. Az pedig egy örökkévalóság, amire betuszkolom a hátsó ülésre.

– Hová vigyem?

Mondja a címet. Bepötyögöm a GPS-be. A visszapillantó tükörből figyelem. Csukva a szeme, hangosan szuszog. Talán a bordáját törte el, ha ilyen nehezen lélegzik.

Az egyik szemafornál hirtelen fékezniem kell, tehetetlenül előrezuhan, beveri a fejét. Magához tér, megragadja a vállam, egy rakás pénzről kezd hadoválni. Jól oda kell figyelniem, hogy mit mond, a hangja rekedt, ellenszenves. Szerinte a nő nagyot hibázott, annak az anyagnak nem szabad napvilágot látnia. A pénzt neki

szánta, de én fogom megkapni, ha hallgatok erről az esetről. Amikor kimondja az összeget, kis híján az árokba hajtok. Te jó ég!

Már elhagytuk a várost, de még mindig beszél. Ha akarnék, se tudnék odafi-gyelni rá. Azt latolgom, ennyi pénzt mi mindenre lehet elkölteni. Egy tippem máris van, a többi majd jön magától. Befogom én a számat, ha kell. Hallgatni arany. Sőt, aranybánya.

*

Arra eszmélek, hogy iszonyúan sajog a fejem. Lassan visszatérnek az emlékeim. Hátulról ütöttek le, nem láttam, ki volt. Ez valószínűleg egy pince, és én a hideg padlón fekszem.

Körbetapogatok, a bőrönd persze nincs sehol. Nem volt túl sokáig az enyém a jutalom. Keserű ízt érzek a számban, tapad a haj a tarkómon. A bal kezem egyelő-re nem engedelmeskedik, nagyobb baj nincs. Megtalálom a telefont a zsebem-ben. Szerencsés fickó vagyok. Működik is, de erősen lemerülőben van. Talán ad-dig bírja majd, amíg segítséget hívok. Hova is? Sehogy sem akar az eszembe jutni, milyen címet adott meg az erkélymászó.

Kintről beszédfoszlányokat hallok, egy autó fényszórója villan be a pinceabla-kon. Könnyedén az oldalamba fordulok, de a felülés nem megy. Odakint két férfi hangosan beszélget, talán okosabb lesz most meglapulni, és várni.

Az apám az első csengés után felveszi a telefont. Dől belőle a szó.

– Na végre, hol a csudában jársz? Képzeld – és itt a hangja elcsuklik –, Ingridke elhozta a készülő könyvének a biztonsági másolatát. Állítólag valaki megfenye-gette miatta. Nálam jó kezekben lesz. Tiszta vadnyugat! Telefonon erről nem mondhatok többet. Ja, és egy kicsit huncutkodtunk is, ha már eljött. A te szobád-ban, bocs. Még nem csináltam rendet. Amúgy mit mondtál, hol a fenében vagy?

– Nagy slamasztikába kerültem. Gyorsan mondom, mert lemerül...

– Nem kell mondjad. Tudok róla. Ingridke az előbb hívott, és elmondta, hogy mit csináltál. Nekem kellett szégyenkezniem miattad, mert nem bírod fékezni az indulataidat. Ne is mondj semmit, főleg ne tagadd le, tudjuk, hogy nem az első eset.

– De...

– Ha nem tudod megjavítani, akkor ismerd be, hogy kifogott rajtad. Nincs gond. De az, hogy fogod az első kezvedbe kerülő tárgyat, és addig ütöd vele a sze-rencsétlen gépet, amíg ripityára megy, az nekem is sok.

– Hallgass végig...! – emelem fel a hangom. – Engem...

– Tudom, téged nem olyan fából faragtak, bocsánatot kérsz, megtéríted az árát, de ez nem ilyen egyszerű, fiam. Mások bizalmával nem szoktunk játszodozni. Ami-akor anyád elhagyott, nekem is törni-zúzni támadt kedvem, de volt annyi eszem, hogy elismertem a kudarcot. Van úgy, hogy a dolgok javíthatatlanok. Elsózott leve-

sek, kihűlt érzelmek, elcseszett élet. És ne gyere most megint nekem a novelláimmal, meg a képregényekkel! Ingridke laptopját még sokáig fogod emlegetni!

– Idefigyelnél végre?

– Hogy beszélsz te velem?

– Bajban vagytok! Az a kopasz bűnöző...

– Ingridke egykori férjét hagyd ki a játékból! Hogy jön ő ide? Találkoztál vele? Még mindig féltékeny a volt asszonyára? No, az sem tudott parancsolni az indulatainak, akárcsak te. Szegény Gusztit mennyit zaklatta meg fenyegette. Majdnem becsukták miatta. Neked meg lehetne annyi eszed, hogy nem állsz szóba vele. Ha valami nem tetszik az ipsének, akkor forduljon egyenesen hozzám. Azért, mert volt az a balesetem, még végig tudok zongorázni a hátán az öklömmel. Te sírsz? Miért szipogsz?

– Vérték az orrom. Azonnal gyere értem, mert...

– Mert összetörted a kocsi. Vagy a Józsiával veszted össze? Én a te korodban azért nem voltam ilyen könnyelmű. Kinyuvasztani Ingridke gépét...! Tudd meg, hogy sírt a telefonban. Rádadásul a fiókjában is matattál? Remélem, a bársekreányét nem kutattad át valami kis egzotikumért! Gyere csak haza, majd...

– Apa, az isten szerelmére...!

– Jó, nem haragszom, csak vigyázz, nehogy bajba kerülj. És ha már itt tartunk, gyorsan megosztom veled, mit fedeztem fel. Azt tudtad, hogy a világhírű ősemberes képregénynek nem André Chéret rajzolta minden epizódját?

Egy pittyenés, lemerült a telefon. Nagyon nyikordul a pinceajtó, majd nehéz bakancsok dobogását hallok a vaslépcsőn.

Esőben